

Nr 612.

Av herr **Adolfsson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 245, angående åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område.

I proposition nr 245 har Kungl. Maj:t lagt fram förslag om ändrad utformning av regleringsåtgärderna i fråga om brödsäd. Dessa ändringar kunna komma att innebära lägre priser för producenterna i Värmland och vissa delar av Skaraborgs län än som har förutsatts vid jordbruksförhandlingarna. Enligt förslaget skola samtliga prisorter i Värmland — tidigare åtta — försvinna. Närmaste prisort blir Göteborg och eventuellt Örebro. Vad den sistnämnda orten beträffar kommer emellertid priset enligt förslaget att bli 75 öre lägre per deciton.

Enligt propositionen skall jordbruket erhålla viss kompensation för de ökade fraktkostnader, som bli följden av minskningen av antalet prisorter, genom höjning av den genomsnittliga prisnivån för brödsäd. Vidare skall ersättning utgå för att den successiva ökningen av brödsädespriserna kommer att utformas något annorlunda för nästa regleringsår genom att den starkare prisstegringen under oktober—november borttages. Enligt livsmedelskommissionen skola ifrågavarande kompensationer lämnas med 57 resp. 23 eller tillsammans 80 öre per deciton. Garantipriset för brödsäd kommer således att höjas med detta belopp.

Emellertid står det klart, att denna kompensation är riktigt avvägd endast under förutsättning att fraktkostnaderna från de förutvarande prisorterna icke komma att överstiga 37 öre per deciton vid försäljning till kvarn eller Svenska spannmålsaktiebolaget och att därvid garantipriserna jämte handelsmarginal kunna uttagas. Komma däremot fraktkostnaderna till de nya prisorterna att stiga mera än med nämnda belopp, komma producenterna inom ifrågavarande områden att få ett lägre avräkningspris än innevarande regleringsår.

De naturliga avsättningsorterna för Värmland ha varit Alster, Filipstad och Göteborg. Om beträffande Alster lägsta garantipriset jämte handelsmarginal kan erhållas, skulle vid leverans dit tillägget på 75 öre per deciton kompensera de borttagna prisorterna. Måste man däremot räkna med att priserna i Alster skola bli så mycket lägre som fraktkostnaderna mellan Alster och Göteborg — 82 öre per dt med båt och 1: 60 kr. per dt på järnväg (se bilaga) — uppstår en pridförsämring för jordbruket i Värmland. I varje fall kan förmodas, att om Örebro blir prisort med 75 öre per deciton lägre pris, detta kommer att inverka på andra inlandskvarnars prissättning.

Vad angår Filipstad överstiga frakterna från alla nuvarande prisorter 57 öre per deciton. Full kompensation för de ökade fraktkostnaderna från de slopade prisorterna erhålles således icke.

Vid leverans till Göteborg överstiga såsom framgår av nämnda bilaga båtfrakterna och i ännu mycket högre grad järnvägsfrakterna den föreslagna kompensationen om 57 öre per deciton. Jordbruket i Värmland och Skaraborgs län skulle enligt propositionen kunna räkna med de föreslagna garantipriserna, som inkludera kompensation för de höjda fraktkostnaderna med 57 öre per deciton på grund av prisorternas minskning jämte 23 öre som ersättning för utebliven starkare prisstegring under oktober—november. Brödsäden skall då levereras fritt vid prisort, i detta fall Göteborg. Så snart fraktkostnaderna stiga mer än med 57 öre per deciton, vilket gäller i samtliga fall från de nuvarande prisorterna i Värmland till Göteborg, ha producenterna icke garanti för kompensation av denna högre frakt. Detta är enligt vår mening mindre tillfredsställande, och av denna anledning böra för Värmlands vidkommande Skattkärr, Kristinehamn och Säffle behållas som prisorter och beträffande Skaraborgs län Lidköping.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 245 måtte besluta att Skattkärr, Kristinehamn och Säffle i Värmlands län samt Lidköping i Skaraborgs län behållas som prisorter.

Stockholm den 17 maj 1950.

Holger Adolfsson.

Gunnar Larsson

Albert Larsson.

i Luttra.

A. Widén.

J. Onsjö.

Bilaga.

Fraktkostnaderna för brödsäd.

Prisorter	Frakten till Göteborg			Frakten till Örebro
	Jvg. tariff 10	Löst i båt ¹	Styckegods ²	Jvg. tariff 10
Karlstad (Ö:a)	1: 60	—: 82	1: —	1: 08
Skattkärr	1: 60	—: 82	1: —	1: 08
Kristinehamn	1: 74	—: 82	1: —	—: 83
Säffle	1: 32	—: 84	1: —	1: 34
Arvika	1: 71	—: 98	1: 25	1: 36
Sunne	1: 67	—: —	—: —	1: 32
Torsby (Norrlandsort)	1: 80	—: —	—: —	1: 40
Årjäng	1: 49	—: —	1: 10	1: 46

¹ Enl. priskontrollnämndens medd. 715. Segelfartygsför. taxa. Härtill kommer assurans-kostnad med i genomsnitt 7 ½ öre per dt.

² Per turbåtar.